

Ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport
T.a.v. de heer drs. M.J. van Rijn, staatssecretaris
Postbus 20350
2500 EJ DEN HAAG

Datum: 10 oktober 2016
Ref.: MP/MdV/1610062
Betreft: reactie beroepsverenigingen naar aanleiding van 8^e voortgangsrapportage Geweld in Afhankelijkheidsrelaties en aanscherping meldcode

Geachte heer Van Rijn,

Met belangstelling namen de beroepsverenigingen NVO, NIP, NVGzP, VGCT, VKJP, VPeP (voorheen: VCgP), BPSW, V&VN en P3NL kennis van de achtste voortgangsrapportage Geweld in Afhankelijkheidsrelaties (VGR GIA), die u op 4 oktober 2016 aan de Tweede Kamer stuurde. U gaat hierin onder andere in op de aanscherping van de meldcode huiselijk geweld en kindermishandeling en onderschrijft het advies van de heer Sprokkereef. We hebben als gezamenlijke beroepsverenigingen uitgekeken naar het advies van de heer Sprokkereef, nadat we als NVO, NIP, BPSW, V&VN en P3NL nadrukkelijk onze visie naar voren hebben gebracht in de werkconferenties in april en juni 2016. Het terugdringen van kindermishandeling is ook voor ons als beroepsverenigingen een belangrijke zaak.

Begin februari 2016 brachten we als gezamenlijke beroeps- en brancheverenigingen (NVO, NIP, LVVP, VGCT, VKJP, NVGZP en NVP) al onder uw aandacht dat het (toen nog) voornemen tot het invoeren van een vereiste registratie(plicht) / meldplicht ons ernstige zorgen baarde. Wij maakten onze bezwaren daartegen duidelijk. Vereiste registratie kan cliënten ervan weerhouden hulp te zoeken wanneer zij weten dat een individuele hulpverlener individuele gegevens moet verstrekken of laten registreren. Het kan de vertrouwens-/hulpverleningsrelatie tussen cliënt en hulpverlener onder druk zetten of schaden.

Verplicht melden en herhaald geweld

In het advies van de heer Sprokkereef worden betrokken professionals verplicht (vermoedens van) ernstige gevallen van huiselijk geweld en kindermishandeling te melden bij Veilig Thuis. Op die manier moeten de Veilig Thuis organisaties hun verbindende en coördinerende rol beter kunnen vervullen, de zogenaamde 'radarfunctie'. In een veldnorm – op te stellen door de beroepsgroepen – kunnen criteria worden bepaald, zodat helder wordt wanneer bij Veilig Thuis moeten worden gemeld.

In het advies wordt de redenering gevolgd dat huiselijk geweld en kindermishandeling geen geïsoleerde, eenmalige gebeurtenissen zijn. Onderzoek wijst uit dat eerder geweld de belangrijkste voorspeller is voor toekomstig geweld in huiselijke kring. Dit kunnen we als gezamenlijke beroepsverenigingen beamen. Onze professionals zien dit dagelijks in hun werkpraktijk of hebben

hier zelf onderzoek naar gedaan. De vraag is of de voorgestelde ‘meldplicht’ (de term wordt niet letterlijk genoemd in het advies, maar in feite zien wij geen verschil met uw eerdere voorstel voor een ‘meldplicht’) deze trend zal oplossen. De aandacht dreigt te verschuiven van melden en signaleren in plaats van handelen. En met alleen melden los je het probleem niet op. Terwijl als de situatie dusdanig heftig is, een professional dit nu ook al conform de meldcode meldt bij Veilig Thuis. Handelingsverlegenheid mag nooit een reden zijn om niet te melden. Niemand mag zich verschuilen achter zijn of haar beroep. Daarom is het opstellen van een veldnorm wanneer de situatie dusdanig heftig is dat er echt gemeld moet worden, hiervoor een terecht advies. Maar dit kan volgens ons ook prima geregeld worden binnen de nu al geldende meldcode.

De eerder door ons benoemde risico’s in geval van een ‘meldplicht’ bestaan hier dus nog steeds. In uw advies worden deze risico’s niet nader benoemd of uitgewerkt. En dan doelen we specifiek op het onder druk zetten of schaden van de vertrouwens- of hulpverleningsrelatie tussen cliënt en hulpverlener. We vragen u daarom uiteen te zetten hoe u dit denkt te waarborgen.

Veldnorm

Voor de geadviseerde aanscherping van de meldcode worden professionals verplicht om in de eigen beroepsgroep een veldnorm op te stellen, die omschrijft wanneer vanwege de aard en ernst (mate van onveiligheid) van de casuïstiek het melden (in stap 5 van de meldcode) bij Veilig Thuis tot de professionele verantwoordelijkheid wordt gerekend. Ondanks dat we bezwaar hebben tegen een ‘meldplicht’ in daartoe af te spreken situaties, waarderen we het dat de verantwoordelijkheid voor het opstellen van een dergelijk norm bij de beroepsgroepen zélf neer wordt gelegd. Het is van belang om als beroepsgroepen hierbij nauw bij elkaar aan te sluiten, waar mogelijk. Daarnaast vinden we het van belang om te noemen dat in deze veldnorm ruimte moet zijn voor de professionele autonomie, de professionele afweging van een hulpverlener zonder de ernst van de situatie te onderschatten. Naar het oordeel van de beroepsverenigingen is de meldcode zelf niet vrijblijvend, maar kan de beoogde veldnorm een belangrijke bijdrage leveren aan een minder vrijblijvend gebruik van de meldcode door professionals. Wij werken als gezamenlijke beroepsverenigingen graag mee aan het opstellen van deze veldnorm.

Privacy

Eén van de aanbevelingen is ook om de adviesfunctie van Veilig Thuis te versterken. Hier wordt de mogelijkheid geïntroduceerd dat de beller in geval van een adviesvraag aan Veilig Thuis in stap 2 van de meldcode, de naam van de persoon in kwestie bekend maakt. Dit stuit op privacy technische vraagstukken, die goed uitgewerkt dienen te worden. Er wordt namelijk benoemd dat persoonsgegevens verwijderd worden na het doen van een check, maar ondertussen heeft er vanuit Veilig Thuis wel een brede check (bij andere organisaties) plaats kunnen vinden. Dat betekent dat al in die fase persoonsgegevens breed gedeeld zijn. Dat is niet de bedoeling van de adviesfase.

Daarnaast is het van belang om hier te benoemen dat wij het als beroepsverenigingen van groot belang achten dat óók de ruimte voor het vragen van advies op basis van geanonimiseerde gegevens in stap 2 gehandhaafd blijft. Het gebruiken van deze ruimte voor het vragen van geanonimiseerd advies en overleggen met andere professionals en signalen wikken en wegen is belangrijk om een goede afweging te kunnen maken als professional. Wij delen de visie dat Veilig Thuis op basis van een geanonimiseerde adviesvraag slechts in algemene termen zou kunnen adviseren niet. Een dergelijk advies kan de professional ondersteunen bij het maken van een zorgvuldige inschatting van

signalen en het onderzoeken van een vermoeden van huiselijk geweld en kindermishandeling. Wij benadrukken dan ook graag het belang dat professionals zoveel mogelijk de adviesfunctie van Veilig Thuis benutten.

Deskundigheidsbevordering en bewustwording

Wij zijn verheugd te lezen dat inzet op deskundigheidsbevordering, scholing en training ook één van de speerpunten is in het advies. Als beroepsgroepen zijn we ons bewust van de complexe en zware taak die het signaleren, beoordelen, stoppen en voorkomen van kindermishandeling met zich mee brengt. Dit vraagt bepaalde competenties, vaardigheden, maar ook bewustwording van professionals. Het is van belang om hierin blijvend te investeren. We willen u dan ook vragen om in het kader van dit traject ook voor deze deskundigheidsbevordering en bewustwording middelen ter beschikking te stellen. Niet alleen gericht op het medische en lichamelijke aspect van huiselijk geweld en kindermishandeling, maar ook het gedragswetenschappelijke aspect. Lichamelijk letsel is vaak direct zichtbaar, maar de psychische en sociale gevolgen gaan vaak veel langer door en het is juist ook van belang om daar op in te zetten. Als beroepsverenigingen denken we graag mee over de mogelijkheden.

Onze beroepsgroepen kunnen zélf vanuit hun eigen invalshoek en expertise het nodige bieden in de bewustwording van collega professionals en het aanleren en trainen van vaardigheden van andere professionals, bijvoorbeeld op scholen, in de jeugdgezondheidszorg en in de langdurige zorg.

Voor meer informatie kunt u terecht bij Marlijn de Vries, beleidsmedewerker NVO via mj.devries@nvo.nl of 030 – 23 22 407.

Met vriendelijke groet,

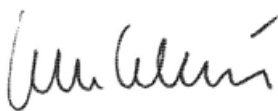
Drs. M.E. (Marlies) Post
Directeur NVO

Drs. Linde Gonggrijp
Directeur NIP

Prof. Dr. M.J.P.M. (Marc) Verbraak
Voorzitter NVGzP

Drs. H.J. (Hubert) van der Kleij
Directeur VGCT

Drs. A.M. de Ruijter
Voorzitter VKJP

Drs. E.G. Kok
Voorzitter VPeP

M.H.C. (Marnix) de Romph MA
Directeur P3NL

Dr. E. (Lies) Schilder
Directeur BPSW

Sonja Kersten
Directeur V&VN